

Απολογισμός Έτους 2009

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

0.	Εισαγωγή	σελ 1
1.	Επισκόπηση Οικονομικού Περιβάλλοντος	σελ 2
2.	Εξέλιξη Εργασιών Κλάδου στην Παγκόσμια Αγορά	σελ 3
3.	Εξέλιξη Εργασιών Κλάδου στην Ευρωπαϊκή Αγορά	σελ 4
4.	Εξέλιξη Εργασιών Κλάδου στην Ελληνική Αγορά	σελ 6
4.1.	Επιδόσεις των Ελλήνων Factors σε Εργασίες Διεθνούς Factoring	σελ 8
5.	Προοπτικές στο 2010	σελ 9
6.	Η Ελληνική Ένωση Factoring & το Σχέδιο Δράσης για το 2010	σελ 10

0. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το 2009 αποτέλεσε έτος ορόσημο για το θεσμό της πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων (Factoring) στην Ελλάδα.

Η σύσταση της Ελληνικής Ένωσης Πρακτόρων Επιχειρηματικών Απαιτήσεων μετά από δεκατέσσερα (14) χρόνια λειτουργίας του θεσμού του Factoring στην Ελλάδα αποτελεί σημαντικό γεγονός, καθώς σηματοδοτεί την συνειδητοποίηση από όλα τα ιδρυτικά μέλη της αναγκαιότητας ύπαρξης ενός οργάνου το οποίο σκοπό θα έχει την επίλυση των προβλημάτων του κλάδου και την προώθηση του θεσμού στην Ελληνική αγορά, παρακολουθώντας παράλληλα τις διεθνείς εξελίξεις μέσω αντίστοιχων ενώσεων της ευρωπαϊκής αγοράς.

Παράλληλα, το ίδιο έτος η συνολική αγορά υπηρεσιών factoring αυξήθηκε σημαντικά στη χώρα μας, την ίδια στιγμή κατά την οποία οι ρυθμοί ανάπτυξης των αντίστοιχων ανεπτυγμένων αγορών ήταν αρνητικοί ενώ οι Ελληνικές Εταιρείες καθώς και τα Τμήματα Τραπεζών με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών Factoring διατηρούν διαχρονικά υψηλές επιδόσεις τόσο στην εγχώρια αγορά όσο και σε διεθνές επίπεδο. Οι υψηλές αυτές επιδόσεις αφορούν τόσο στην ποσοτική διεύρυνση α) του διαχειριζόμενου κύκλου εργασιών και β) του ποσού τω προεξοφλήσεων προς τις ελληνικές επιχειρήσεις όσο και στην ποιοτική αναβάθμιση των υπηρεσιών αυτών με υιοθέτηση τεχνολογιών αιχμής, νέες επενδύσεις και διαρκώς εξελισσόμενη τεχνογνωσία.

1. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Η παγκόσμια χρηματοοικονομική κρίση και βαθειά ύφεση στην παγκόσμια οικονομία και το διεθνές εμπόριο το 2008 και το 2009, σε συνδυασμό με το πρόβλημα υπερχρέωσης και υποβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας του ελληνικού δημοσίου οδήγησαν και την ελληνική οικονομία σε χαμηλότερη ανάπτυξη το 2008 και σε ύφεση το 2009.

Συγκεκριμένα, στο 2009 σημειώθηκε πτώση του πραγματικού ΑΕΠ (σε σταθερές τιμές) κατά 2% έναντι αύξησης του 2% στο 2008. Η πτώση του ΑΕΠ στο 2009 οφείλεται κυρίως στην μεγάλη πτώση των επενδύσεων παγίου κεφαλαίου κατά 13,9%, καθώς και στην κατά 1,8% πτώση στην ιδιωτική κατανάλωση. Ειδικότερα, τόσο οι επενδύσεις σε οικοδομές, όσο και η κατανάλωση σε διαρκή καταναλωτικά αγαθά επηρεάσθηκαν αρνητικά από την παγκόσμια οικονομική κρίση, κυρίως λόγω της δραματικής επιδείνωσης του επιχειρηματικού και καταναλωτικού κλίματος.

Η μείωση της εγχώριας ζήτησης στο 2009 επηρέασε σημαντικά τις εισαγωγές υπηρεσιών και αγαθών οι οποίες σημείωσαν πτώση κατά 14,1%, ενώ η πτώση των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών ανήλθε σε 18,1%.

2. ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΛΑΔΟΥ ΣΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΑΓΟΡΑ

(πηγές: i) Factors Chain International, ii) International Factors Group, iii) EU Federation)

Οι εργασίες factoring σε παγκόσμιο επίπεδο εμφάνισαν μείωση της τάξης του 3,17% σε σχέση με το 2008 με το συνολικό ύψος των διαχειριζόμενων απαιτήσεων να ανέρχεται σε € 1,28 τρις έναντι € 1,32 τρις για το 2008.

Σημειώνεται ότι το 2009 ήταν το πρώτο έτος (από το 2003 που έχουμε διαθέσιμα στοιχεία) κατά το οποίο οι εργασίες factoring εμφάνισαν κάμψη.

Η γεωγραφική κατανομή του συνολικού κύκλου εργασιών συγκεντρώνεται κατά 68% στην Ευρώπη, 11% στην Αμερική, 20% στην Ασία και 1% στην Αφρική.

Διάγραμμα 1

(πηγή: EU Federation)

Το 2009 στο Factoring δραστηριοποιούνταν περίπου 2.000 εταιρείες (και Τράπεζες με εξειδικευμένα τμήματα) με περίπου 118.000 υπαλλήλους.

Εκ του συνολικού διαχειριζόμενου κύκλου εργασιών το 87,2% περίπου αφορά σε εργασίες εγχωρίου factoring και το 12,8% αφορά σε εργασίες διεθνών συναλλαγών.

Διάγραμμα 2

(πηγή: Factors Chain International)

3. ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΛΑΔΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

(πηγές: i) Factors Chain International, ii) International Factors Group, iii) EU Federation)

Η ευρωπαϊκή αγορά κατέχει τη μερίδα του λέοντος στις εργασίες του Factoring σε παγκόσμιο επίπεδο με ποσοστό που φθάνει στο 68% όπως αναφέρθηκε.

Οι μεγαλύτερες αγορές είναι αυτές του Ηνωμένου Βασιλείου με € 195 δις, της Γαλλίας με € 128 δις, της Ιταλίας με € 124 δις και της Γερμανίας με € 96,2 δις οι οποίες μαζί με την Ισπανία συγκεντρώνουν περίπου το 80% των συνολικών εργασιών Factoring της Ευρωπαϊκής αγοράς.

Διάγραμμα 3

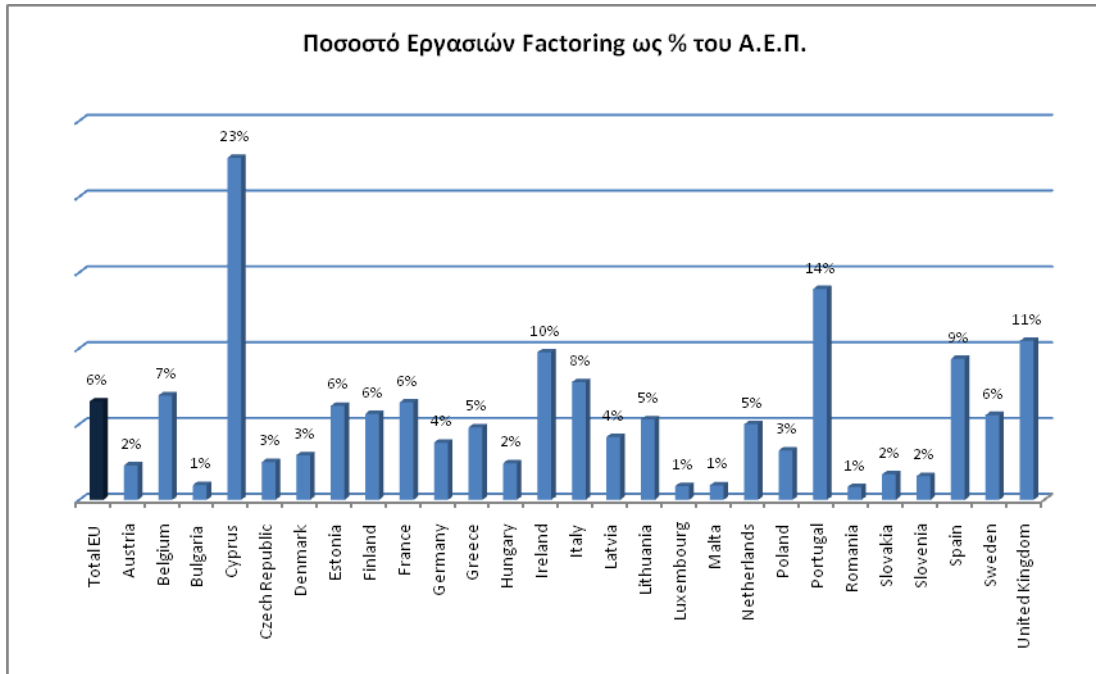
(πηγή: EU Federation)

Σημειώνεται ωστόσο ότι το 2009 ήταν η δεύτερη συνεχόμενη χρονιά κατά την οποία οι εργασίες του Factoring στην Ευρώπη σημείωσαν μείωση. Η μείωση ωστόσο το 2009 κυμάνθηκε σε χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με τη μείωση του ΑΕΠ της Ευρωζώνης (3,14% έναντι μείωσης 4% αντίστοιχα).

Εκ του συνολικού ύψους εργασιών το 13,2% αφορά σε διεθνές Factoring και το 86,8% αφορά σε εγχώριο Factoring.

Τέλος το ποσοστό των εργασιών factoring σαν % του ΑΕΠ της κάθε χώρας ανέρχεται σε 6,49% κατά μ.ο για την Ευρωπαϊκή Ένωση με την Κύπρο να διατηρεί ποσοστό της τάξης του 22% περίπου την Πορτογαλία με ποσοστό της τάξης του 14% περίπου, και το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία με 10% η κάθε μία.

Διάγραμμα 5

(πηγή: EU Federation)

4. ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΛΑΔΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

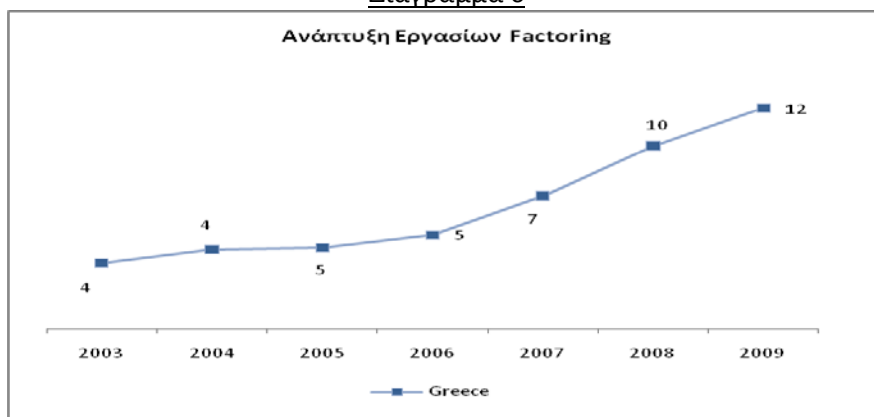
Στο διαμορφωμένο αυτό δυσμενές περιβάλλον ο κλάδος του Factoring αντιμετώπισε τόσο προκλήσεις όσο και ευκαιρίες.

Όσον αφορά στις προκλήσεις, το δυσμενές περιβάλλον συνέβαλε στην συρρίκνωση του κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων σε διαφοροποιούμενα ποσοστά μεταξύ σημαντικών κλάδων της οικονομίας με ανάλογη επίπτωση στην αξία των διαχειριζόμενων εμπορικών απαιτήσεων εκ μέρους των Factors, ενώ παράλληλα οι ασφαλιστικές εταιρίες οι οποίες αποτελούν σημαντικό συνεργάτη των Factors όσον αφορά στην παροχή ασφαλιστικής κάλυψης των εμπορικών πιστώσεων των επιχειρήσεων, περιόρισαν σημαντικά την παροχή ορίων ασφάλισης στο σύνολο σχεδόν των κλάδων της αγοράς.

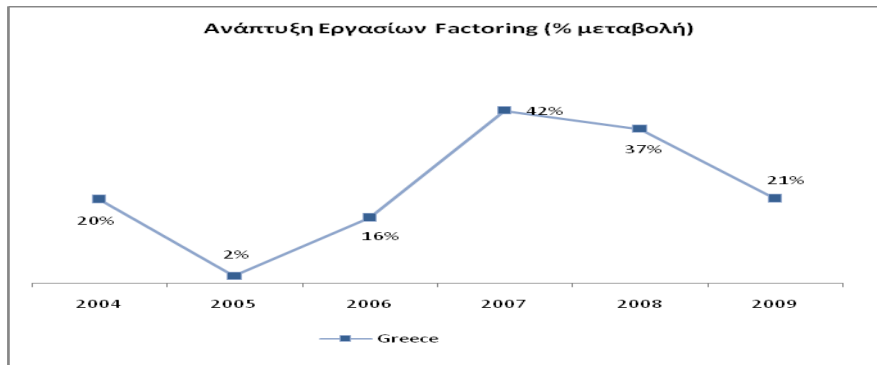
Το πλεονέκτημα όμως της εμπειρίας των Factors όσον αφορά στην αξιολόγηση και διαχείριση πιστωτικού κινδύνου και διαχείρισης των εμπορικών απαιτήσεων των επιχειρήσεων ήταν αντισταθμιστικό και απετέλεσε παράγοντα της συνεχούς υποστήριξης των Ελληνικών επιχειρήσεων σε ένα ευμετάβλητο περιβάλλον με αύξηση της συμμετοχής της υπηρεσίας του Factoring χωρίς αναγωγή από 32,23% σε 37,65% στο σύνολο των εργασιών της Ελληνικής αγοράς. Οι επισφάλειες τις οποίες αντιμετώπισε δε η αγορά του Factoring κυμάνθηκαν σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα σε σύγκριση με αυτές του υπόλοιπου χρηματοπιστωτικού τομέα.

Όσον αφορά στις ευκαιρίες, αυτές υπερτέρησαν έτσι ώστε να προσδώσουν μία δυναμική στην αγορά της οποίας ο συνολικός κύκλος εργασιών ανήλθε στ € 12,4 δις. Ευρώ, ήτοι αύξηση 16,7% σε σχέση με το 2008, προερχόμενη στο σύνολό της από την εγχώρια αγορά, με ευρεία διασπορά κλάδων παραγωγής / εμπορίας προϊόντων και υπηρεσιών. Σημειώνεται ότι η ελληνική αγορά factoring την τελευταία επταετία αυξήθηκε από € 4 δις σε € 12,4 δις.

Διάγραμμα 6

(πηγή: Factors Chain International)

Διάγραμμα 7

(πηγή: Factors Chain International)

Συγκεκριμένα, το περιβάλλον του ρίσκου στην χρηματοπιστωτική αγορά παρουσίασε σημάδια αλλαγής. Η πιστοληπτική υποβάθμιση των επιχειρήσεων σε συνδυασμό με τους κανόνες κεφαλαιακής επάρκειας της Βασιλείας II για τα πιστωτικά ιδρύματα κατέστησε αναγκαίο τον εξορθολογισμό της χρηματοδότησης της ρευστότητας των επιχειρήσεων και το Factoring ως το πιο αντιπροσωπευτικό χρηματοοικονομικό εργαλείο χρηματοδότησης με βάση τις εμπορικές απαιτήσεις των εταιρειών. Παράλληλα, οι επιχειρήσεις αντιμετώπισαν αυξημένες ανάγκες ρευστότητας, ενώ αναζήτησαν εργαλεία διασφάλισης είσπραξης των πωλήσεών τους με συνέπεια την αυξημένη ζήτηση για όλο το φάσμα των υπηρεσιών του Factoring από όλα τα μεγέθη επιχειρήσεων, τόσο για τις πωλήσεις τους στην εγχώρια αγορά, όσο και για τις εξαγωγές τους.

Ο κύκλος εργασιών του κλάδου αφορά κατά 92% διαχειριζόμενες εμπορικές απαιτήσεις από την Ελληνική αγορά ήτοι € 11,5 δισ. ευρώ, ενώ το υπόλοιπο 8% (933 εκ. ευρώ) απαιτήσεις στα πλαίσια του διεθνούς εμπορίου (εξαιρουμένων των εργασιών Forfaiting οι οποίες ανήλθαν σε Ευρώ 43,38 εκ.).

4.1 ΟΙ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ FACTORS ΣΕ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ FACTORING

Η ελληνική αγορά Factoring επί συνόλου των εργασιών της έχει κατακτήσει την 14^η θέση ανάμεσα σε 35 χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής αγοράς του Διεθνούς Οργανισμού Factors Chain International, ενώ σε διεθνές επίπεδο στον οργανισμό αντιπροσωπεύει την 8^η και 17^η θέση αντίστοιχα όσον αφορά στην κύκλο εργασιών των υπηρεσιών Εξαγωγικού και Εισαγωγικού Factoring αντίστοιχα οι οποίες παρέχονται εντός της αλυσίδας του Οργανισμού.

Διάγραμμα 7

Country	Domestic	International	Total
United Kingdom	182.863	12.750	195.613
France	109.581	18.601	128.182
Italy	113.250	11.000	124.250
Spain	94.634	9.588	104.222
Germany	70.400	25.800	96.200
Russia	8.500	80	85.800
Cyprus	3.300	50	33.500
Belgium	14.592	9.329	23.921
Turkey	18.000	2.280	20.280
Ireland	18.164	1.200	19.364
Sweden	17.760	1.000	18.760
Portugal	16.147	1.564	17.711
Norway	13.500	1.600	15.100
Greece	11.500	800	12.300
Poland	115.600	440	12.000
Finland	10.200	552	10.752
Romania	1.050	350	10.400
Austria	4.692	1.938	6.630
Hungary	2.250	270	2.520
Lithuania	853	902	1.755
Slovakia	750	380	1.130
Estonia	800	200	1.000
Latvia	750	150	900
Slovenia	500	150	650
Ukraine	525	5	530
Serbia	377	33	410
Luxembourg	161	188	349
Bulgaria	275	65	340
Malta	85	20	105
Bosnia & Herzegovina	30	5	35
Netherlands	20	10	30
Denmark	5	2	7

Switzerland	4	2	5
Czech Rep.	3	710	4
Croatia	2	50	2
Total Europe	742.699	113.670	856.369

(πηγή: Factors Chain International)

Η επίδραση των δυσμενών χρηματοοικονομικών συνθηκών στο διεθνές εμπόριο σε συνδυασμό με τον περιορισμό της ασφαλιστικής κάλυψης των εμπορικών πιστώσεων είχε ως αποτέλεσμα την μείωση των εργασιών του Διεθνούς Factoring για τους Έλληνες factors κατά 8,5% στα € 775 εκ. Ευρώ αλλά και διαφοροποίηση της συμμετοχής των διαφόρων υπηρεσιών. Τα € 548 εκ. πραγματοποιήθηκαν μέσω των μελών-ανταποκριτών του οργανισμού F.C.I., ενώ τα € 228 εκ. απετέλεσαν άμεσο εξαγωγικό (direct export) factoring με αύξηση 24,6% σε σχέση με το 2008. Επισημαίνεται ότι η διαμόρφωση της συμμετοχής των διαφορετικών υπηρεσιών στο συνολικό αποτέλεσμα επέδειξε την προτίμηση των Ελληνικών εξαγωγικών επιχειρήσεων ως προς τις υπηρεσίες του Factoring και κυρίως αυτές της ασφαλιστικής κάλυψης και χρηματοδότησης των επί πιστώσει πωλήσεών τους.

5. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΣΤΟ 2010

Η προτίμηση των Χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων για ασφαλέστερη μορφή χρηματοδότησης προς τις επιχειρήσεις σε συνδυασμό με την αύξηση του ενδιαφέροντος από τις επιχειρήσεις για υπηρεσίες διαχείρισης, είσπραξης και ασφάλισης των εμπορικών τους απαιτήσεων προσδίδουν στο Factoring ως χρηματοοικονομικό εργαλείο προοπτική περαιτέρω ανάπτυξης στις εγχώριες αλλά και διεθνούς εμπορίου υπηρεσίες του.

6. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ FACTORING & ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ 2010

Όπως αναφέρθηκε και στην εισαγωγή η ίδρυση της Ελληνικής Ένωσης Factoring αποτελεί σημαντικό παράγοντα διαμόρφωσης μίας νέας διαφορετικής προοπτικής του θεσμού στην Ελληνική αγορά, επιλύοντας προβλήματα του κλάδου, και ταυτόχρονα προωθώντας τον θεσμό ως χρηματοοικονομικό εργαλείο με σημαντική συμβολή στην χρηματοδότηση και ανάπτυξη των επιχειρήσεων, προσδίδοντάς του σημαίνοντα ρόλο στην υποστήριξη της Ελληνικής Οικονομίας.

Η Ελληνική Ένωση Factoring έχοντας συγκεκριμένο σχέδιο δράσης για το 2010 προσδοκά να συνεισφέρει στην περαιτέρω ενίσχυση του Factoring ως σύγχρονο εργαλείο χρηματοοικονομικών υπηρεσιών με σκοπό την ενίσχυση της ρευστότητας των ελληνικών επιχειρήσεων, τη βελτίωση της πιστοληπτικής αξιολόγησης των αγοραστών αυτών και την ορθολογικότερη διαχείριση των επιχειρηματικών τους απαιτήσεων.

Προς επίτευξη των σκοπών αυτών και με σκοπό την καλλιέργεια ανατροφοδότησης από αντίστοιχες ενώσεις της Ευρωπαϊκής Αγοράς, η Ελληνική Ένωση Factoring αποτελεί από τον Απρίλιο του τρέχοντος έτους μέλος του **EU Federation** for the Factoring & Commercial Finance Industry συμμετέχοντας ενεργά στις εργασίες των οργάνων και Επιτροπών της συγκεκριμένης Ένωσης. Μέλη του EU Federation είναι αντίστοιχες Ενώσεις από το Ηνωμένο Βασίλειο & την Ιρλανδία, τη Γερμανία, την Ιταλία, την Ισπανία, τη Γαλλία, την Αυστρία, την Πολωνία, την Ολλανδία, το Βέλγιο και την Τσεχία.

Επίσης εντός του πρώτου εξαμήνου του τρέχοντος έτους ολοκληρώθηκε η α' φάση της επικοινωνιακής στρατηγικής α) με την ενημέρωση των αρμόδιων φορέων σχετικά με τη σύσταση της Ελληνικής Ένωσης Factoring και β) με την ανάπτυξη σχετικής ιστοσελίδας (www.hellenicfactors.gr).

Αναλυτικότερα για το 2010 το σχέδιο δράσης σύμφωνα με σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μελών περιλαμβάνει μεταξύ άλλων:

- Επικοινωνία με την Τράπεζα της Ελλάδος με σκοπό την συζήτηση επί ρυθμιστικών θεμάτων και θεμάτων Βασιλείας II,
- Επικοινωνία με λοιπά θεσμικά όργανα με σκοπό την αναβάθμιση του ρόλου του factoring ως ένα χρηματοοικονομικό προϊόν ενίσχυσης της ρευστότητας των ελληνικών επιχειρήσεων και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας,

- Εκπροσώπηση των μελών της Ένωσης στους διεθνείς οργανισμούς Factors Chain International & International Factors Group για θέματα που αφορούν την γενικότερη πορεία του factoring στην Ελλάδα,
- Διοργάνωση Forum για το Factoring με την συμμετοχή όλων των μελών της Ένωσης και εκπροσώπων από παραγωγικούς και εμπορικούς κλάδους.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ,
ΜΑΡΙΑ Μ. ΡΑΙΚΟΥ

ΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΙ,
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΣΠΥΡΟΣ ΤΣΩΛΗΣ